

Regjeringen er vag og uinspirert

TEKST

Tor Levin Hofgaard

PUBLISERT 5. februar 2013

Etter at Psykologforeningen møtte statsråd Jonas Gahr Støre rett over nyttår, og etter innlegget hans i forrige nummer av Tidsskriftet, er vi dessverre ikke imponert. Vi har tidligere hørt statsråden hevde at han brenner for psykisk helse. Forventningene til omtalte innlegg i januar var derfor store. Dessverre inneholdt det intet nytt. Det var som klippet fra statsbudsjettet fra i forfjor, i fjor og i år, ispedd selvfølgeligheter alle kan være enige om. Samme utydelige inntrykk fikk vi etter et møte med ham i Helsedepartementet tidlig i januar.

«Det kan se ut som det er andre enn dagens helseminister som er nødvendige for at befolkningen skal få det tilbudet den bør få i kommunen»

Det er knapt mulig å være mer vag. Færre føringer og dårligere vilje til satsing ville vært helt oppsiktsvekkende. Det er selvsagt bra at det er brukt 160 millioner kroner på utprøving av psykologer i kommunen. Det er fint at forsøksordningene er positivt evaluert. Men hva *vil* regjeringen? Det kan man ikke lese ut av det statsråden skriver. Gahr Støre var bedt om å svare på regjeringens tiltak på psykisk helsefeltet, som en opptakt til valgkampen 2013. I desember leste vi tilsvarende innlegg fra opposisjonens mest sannsynlige samarbeidspartnere – Høyre, FrP og KrF.

Når det gjelder psykologene i kommunen, skryter Støre rettmessig av regjeringens bevilgninger til pilotprosjektene som nå er evaluert. Han mener at psykologer har en unik kompetanse som kan komme godt med i kommunehelsetjenesten, men nøyer seg med å legge til at «dersom den positive trenden fortsetter, må vi vurdere å videreutvikle tiltaket». Dersom? Vurdere? Har regjeringen virkelig ingen selvstendig oppfatning av hva slags tjenester kommunene bør tilby sin befolkning? Og det i et valgår?

Psykologforeningens konklusjon er klar. Evalueringen av pilotforsøkene med psykologer i kommunen viser en klar suksess. Både helsefremming, forebygging og tidlig intervensjon står høyt på agendaen hos alle de evaluerte psykologene. De jobber bredt, og samarbeider på tvers og på langs, med alle profesjoner, alle tjenester og tilbud – på alle arenaer der menneskene lever sitt liv. Evalueringen viser at psykologenes

samarbeidspartnere i kommunene *vil* ha psykologene, og psykologene *vil* til kommunen.

Problemet er bare at det fortsatt er postnummeret ditt som avgjør om du får dette tilbudet. Bare en tredel av kommunene har psykolog. Vårt budskap til helseministeren var at det nå må komme en plan, det må lages en veileder, og det må komme på plass et finansieringssystem som sikrer bærekraftighet i psykologtjenestene. Og det haster. Mange av de velfungerende psykologtilbudene som ble etablert i pilotfasen står allerede i fare for å bli avvirket. Selv om brukerne og samarbeidspartnerne i kommunen er godt fornøyde, betyr ikke det at kommunene prioriterer psykologkompetanse når det ikke finnes statlige føringer eller varige finansieringsløsninger slik det finnes for andre helsetilbud i kommunen.

Regjeringen vil «evaluere, kunnskapsoppsummere og trekke lærdom», sies det. En veileder er «vanskelig å lage», og i den ideelle verden hadde det jo vært slik at vi kunne løse dette», får vi høre.

Dette er ikke et svar den norske befolkningen bør være tilfreds med. Psykologer i kommunen er en viktig satsing for å bedre folkehelsen, for å redusere ventetid til hjelp og for å komme til tidlig. Dette vet regjeringen. Men viljen og energien til å si «dette gjør vi» oppleves som helt fraværende fra statsråden. Det er trist fordi vi godt vet hvor energisk spesielt Støre kan være når han brenner for noe. Da skjer ting.

Vi vet hva som er til befolkningens beste. Det kan imidlertid se ut som det er andre enn dagens helseminister som er nødvendige for at befolkningen skal få det tilbudet den bør få i kommunen. Nestleder i Høyre, Bent Høie, som også leder Stortingets Helse- og sosialkomite, har sagt at psykisk helse kan bli en vinnesak for valget 2013. Jeg tror Høie kan få rett. Men mangelen på engasjement, politisk klarhet og konkrete grep lover dårlig for regjeringen når den skal kjempe om makten ved valget i 2013. Slik det nå ser, ut vinner Høyre denne debatten på «walk over».

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 50, nummer 2, 2013, side 165

TEKST

Tor Levin Hofgaard, president i Norsk psykologforening